

กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ

ผลผลิต : พัฒนาศักยภาพด้านปศุสัตว์

กิจกรรมหลัก : สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กิจกรรมรอง : ธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามแนวพระราชดำริ

1. หลักการและเหตุผล:

โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ เป็นโครงการตามพระราชดำริโครงการหนึ่งของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่พระราชทานให้กรมปศุสัตว์ดำเนินการ เนื่องจากในการเสด็จพระราชดำเนินออกตรวจเยี่ยมราษฎรเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2522 ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขา จังหวัดปราจีนบุรี ตามพระราชดำริ ทรงทราบว่า มีราษฎรจำนวนมากต้องเช่าโค-กระบือไว้ใช้แรงงาน ในราคาแพงมาก และ บางครั้งเมื่อจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรแล้วก็แทบไม่เหลืออะไรเลย เพราะเงินที่ได้ต้องจ่ายเป็นค่าเช่าโค-กระบือเกือบหมด จึงทรงมีพระราชดำริ ให้กรมปศุสัตว์จัดตั้งธนาคารโค-กระบือขึ้นในปี พ.ศ. 2522 เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรได้มีโอกาสมีโค-กระบือไว้ใช้แรงงานเป็นของตนเอง โดยการเช่าหรือเช่าซื้อหรือวิธีการอื่นใด ในราคาที่ถูกกว่าส่วนราชการ องค์กร หรือเอกชน ฯลฯ กรมปศุสัตว์จึงได้นำกระบือของกรมปศุสัตว์ จำนวน 280 ตัว ไปให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากจนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขา จังหวัดปราจีนบุรี ตามพระราชดำริ ในท้องที่อำเภอสระแก้ว และอำเภอดอนนาค (ในขณะนั้น) เป็นครั้งแรก

โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ เป็นโครงการตามพระราชดำริที่ช่วยแก้ไขปัญหาความยากจนของเกษตรกรที่ตรงจุด ไม่เป็นการสร้างภาระหนี้สินให้เกษตรกร สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ช่วยแก้ไขปัญหาการละทิ้งถิ่นฐานของเกษตรกร การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และยังช่วยรักษาสภาพผืนแผ่นดินให้ทวีความอุดมสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อช่วยให้เกษตรกรที่ยากจนทั่วประเทศได้มีโค-กระบือไว้ใช้แรงงาน
2. เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร เป็นการช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

3. ผลผลิต (Output) ระดับกิจกรรม/โครงการ

1. เกษตรกรมีโค-กระบือไว้ใช้แรงงาน และเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร
2. เกษตรกรมีรายได้จากมูลสัตว์ ลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร

4. ผลลัพธ์ (Outcome) ระดับกิจกรรม/โครงการ

1. มีเกษตรกรดำเนินการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
2. ชุมชนเกิดความความเข้มแข็ง เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การกำกับดูแลกันเองในชุมชนนั้นๆ

5. ตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

เชิงปริมาณ : ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรรายใหม่ 9,000 ราย

เชิงคุณภาพ : เกษตรกรสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70

6. ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6.1 กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ

1. กำหนดนโยบาย และกำหนดระเบียบการปฏิบัติงาน โดยคณะกรรมการบริหารโครงการฯ จำนวน 31 ราย โดยมีอธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นประธาน และหัวหน้าฝ่ายโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ เป็นเลขานุการ
2. จัดสรรงบประมาณให้ สนง.ปศข. และสนง.ปศจ.
3. ประสานการจัดหาโค-กระบือ ที่ได้รับการบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธา เพื่อสนับสนุนให้กับเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดต่างๆ ที่ได้ยื่นแบบแสดงความจำนงเข้าร่วมโครงการ
4. ประชาสัมพันธ์โครงการในพื้นที่เพื่อขยายการดำเนินโครงการ
5. จัดทำทะเบียนโค-กระบือในโครงการทั่วประเทศ
6. รับบริจาคเงินจากผู้มีจิตศรัทธาเข้าร่วมโครงการ
7. จัดทำบัญชีรายได้ของโครงการทั้งจากการบริจาคและการดำเนินโครงการ
8. ควบคุมบัญชีเลขที่สัญญาและเสนอกรมฯอนุมัติการสนับสนุนโคกระบือให้กับจังหวัดต่างๆ
9. แจ้งการตอบรับเงินจากการดำเนินโครงการให้จังหวัด และ ปศข. ทราบ
10. ติดตามผลการดำเนินงานโครงการในภาพรวม

6.2 สำนักงานปศุสัตว์เขต

1. มีอำนาจอนุมัติเกี่ยวกับการดำเนินโครงการดังต่อไปนี้
 - 1) เปลี่ยนจากรายเก่าเป็นรายใหม่ หรือจากยืมเพื่อการผลิต เป็นเช่าซื้อ เป็นต้น
 - 2) การอนุมัติจำหน่ายและจำหน่ายทะเบียนลูกโค-กระบือที่ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ เกษตรกร
 - 3) การอนุมัติจำหน่ายและจำหน่ายทะเบียนแม่โค-กระบือที่เกษตรกรได้ปฏิบัติตามสัญญาและสัตว์ดังกล่าวตกเป็นกรรมสิทธิ์ของเกษตรกร
 - 4) การอนุมัติจำหน่ายและจำหน่ายทะเบียนแม่โค-กระบือ หรือ ลูกโค-กระบือ ซึ่งตาย และไม่มีผู้รับผิดชอบใช้
 - 5) การอนุมัติจำหน่ายและจำหน่ายทะเบียนแม่โค-กระบือหรือ ลูกโค-กระบือที่เกษตรกรขอซื้อเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง
 - 6) การอนุมัติให้ดำเนินการกรณีลูกโค-กระบือที่เป็นกรรมสิทธิ์ของ ธคก. (ขาย/ให้บริการรายใหม่)
2. ประชาสัมพันธ์โครงการในพื้นที่เพื่อขยายการดำเนินโครงการ
3. จัดทำทะเบียนสัตว์ของโครงการในพื้นที่รับผิดชอบ
4. ติดตามผลการดำเนินโครงการของจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ

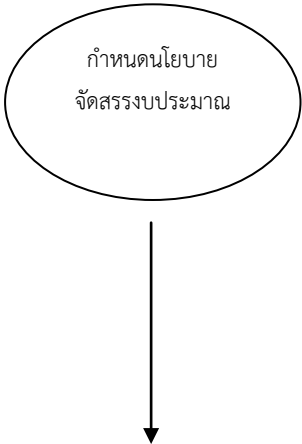
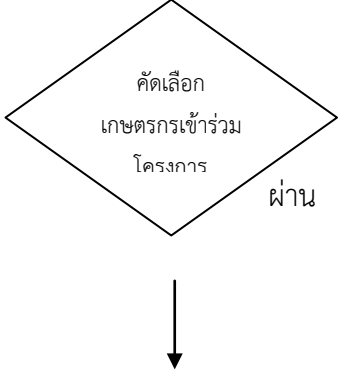
6.3 สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

1. ประชาสัมพันธ์โครงการในพื้นที่เพื่อขยายการดำเนินโครงการ
2. ตรวจสอบคุณสมบัติเกษตรกรที่สมัครเข้าร่วมโครงการ และชี้แจงรายละเอียด ระเบียบและหลักเกณฑ์ของโครงการให้เกษตรกรทราบ
3. จัดทำทะเบียนสัตว์ของ ธคก. ที่อยู่ในจังหวัดนั้นๆ โดยให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบทะเบียนสัตว์
4. ติดตามผลการดำเนินการโครงการในพื้นที่ เช่น
 - 1) รายงานจำนวนลูกสัตว์เกิด
 - 2) การขออนุมัติจำหน่ายสัตว์ออกจากทะเบียนตามกรณีต่างๆ
 - 3) การนำส่งเงินซึ่งเป็นรายได้จากการดำเนินโครงการ

6.4 สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ

1. ประชาสัมพันธ์โครงการในพื้นที่เพื่อขยายการดำเนินโครงการ
2. ตรวจสอบคุณสมบัติเกษตรกรที่สมัครเข้าร่วมโครงการ และชี้แจงรายละเอียด ระเบียบและหลักเกณฑ์ของโครงการให้เกษตรกรทราบ
3. จัดทำทะเบียนสัตว์ของ ธคก. ที่อยู่ในอำเภอนั้นๆ
4. ติดตามผลการดำเนินการโครงการในพื้นที่ เช่น
 - 1) รายงานจำนวนลูกสัตว์เกิด
 - 2) การให้บริการด้านสุขภาพสัตว์
 - 3) การให้บริการผสมเทียม
 - 4) การขออนุมัติจำหน่ายสัตว์ออกจากทะเบียนตามกรณีต่างๆ
 - 5) การนำส่งเงินซึ่งเป็นรายได้จากการดำเนินโครงการ
5. สนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารโครงการในลักษณะคณะกรรมการกลุ่ม
6. การประสานกับท้องถิ่นในการขอสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมให้กับกลุ่มสมาชิก ธคก.
7. ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้มูลสัตว์เป็นปุ๋ยในไร่นา ใช้แก๊สชีวภาพจากมูลสัตว์ สนับสนุนการใช้แรงงานสัตว์ และการปลูกหรือสำรองพืชอาหารสัตว์ไว้ใช้ยามขาดแคลน
8. สนับสนุนและส่งเสริมให้เกษตรกรดำเนินการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

7. แผนภูมิความเชื่อมโยงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและขั้นตอนวิธีปฏิบัติงาน

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ
1.		<p>1. กำหนดนโยบายการดำเนินงาน และระเบียบปฏิบัติงาน</p> <p>2. จัดสรรงบประมาณให้ สนง.ปศข. และ สนง.ปศจ.</p> <p>3. ประสานการจัดหาโค-กระบือ ที่ได้รับจากค บรีจากจาก ผู้มีจิตศรัทธา เพื่อสนับสนุนให้กับเกษตรกรในพื้นที่ จังหวัดต่างๆ ที่ยื่นแบบแสดงความจำนงเข้าร่วมโครงการ</p> <p>4. รับบริจาคเงินจากผู้มีจิตศรัทธาเข้าร่วมโครงการ</p> <p>5. จัดทำบัญชีรายได้ของโครงการทั้งจากการบริจาค และ การดำเนินโครงการ</p> <p>6. ควบคุมบัญชีเลขที่สัญญาและเสนอกรมฯอนุ การสนับสนุน โคกระบือให้กับจังหวัดต่างๆ</p> <p>7. แจ้งการตอบรับเงินจากการดำเนินโครงการ จังหวัด และ ปศข. ทราบ</p>	กพก.
2		<p>1. ตรวจสอบเอกสาร</p> <p>2. ชี้แจงรายละเอียด ระเบียบและหลักเกณฑ์ ของโครงการ</p>	ปศุสัตว์อำเภอ/ จังหวัด/เขต/ธคก.

3	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">จัดหาโค-กระบือ</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	1.การรับบริจาค 2.การจัดซื้อ 3.ลูกสัตว์ตัวที่ 1 ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของโครงการ	ธคก./ปศุสัตว์เขต/ จังหวัด/อำเภอ
4	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">สนับสนุนโค-กระบือ ให้แก่เกษตรกร</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	1.อบรมเกษตรกรร่วมโครงการก่อนรับมอบโค-กระบือ 2.สนับสนุนโค-กระบือให้เกษตรกรร่วมโครงการ 3.จัดพิธีมอบโค-กระบือ 4.จัดพิธีไถ่ชีวิตโค-กระบือ	ธคก./ปศุสัตว์เขต/ จังหวัด/อำเภอ
5	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">ติดตามผลการ ดำเนินการ</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	1.ติดตามลูกสัตว์ที่อายุครบ 18 เดือน 2.ติดตามแม่โค - กระบือที่ครบสัญญา 5 ปี 3.การขออนุญาตจำหน่ายทะเบียน 4.การขออนุมัติจำหน่ายกรณีสัตว์ตาย 5.การขออนุมัติจำหน่ายกรณีเกษตรกรขอซื้อโค-กระบือ 6.การจัดทำทะเบียนสัตว์ของโครงการในพื้นที่รับผิดชอบ 7.การประชุมสัมมนาเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ	ธคก./ปศุสัตว์เขต/ จังหวัด/อำเภอ
6	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 10px; text-align: center;">มอบโค-กระบือเป็น กรรมสิทธิ์</div>	1.มอบกรรมสิทธิ์โค-กระบือให้แก่เกษตรกรร่วมโครงการ 2.จัดทำพิธีมอบกรรมสิทธิ์โค-กระบือ	ธคก./ปศุสัตว์เขต/ จังหวัด/อำเภอ